

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३३ सालको ऐन नं. ४५

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

सरकारी रकम असूल फछर्चाट ऐन, २०२५ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन प्रस्तावना: सरकारी रकम असूल फछर्चाट ऐन, २०२५ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “सरकारी रकम असूल फछर्चाट (पहिलो संशोधन) ऐन, २०३३” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. सरकारी रकम असूल फछर्चाट ऐन, २०२५ को दफा २ मा संशोधन: सरकारी रकम असूल फछर्चाट ऐन, २०२५ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) को दफा २ को,—

(१) खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छ:—

“(ग) “जिम्मेवार व्यक्ति” भन्नाले सरकारी नगदी जिन्सी असूलउपर
Tye आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गर्ने, जिम्मा लिने वा तोकेको स्थानमा बाखिल गर्ने वा नियमानुसार खर्च गरी आन्तरिक वा अन्तिम लेखापरीक्षण गराई हिसाब फछर्चाउने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्बन्धुपछि र सो शब्दले सरकारी कामको लागि सरकारी नगदी वा जिन्सी लिई वा नलिई सो काम फछर्चाउने जिम्मा लिने गैर सरकारी व्यक्तिलाई समेत जनाउनेछ ।”

(२) खण्ड (ग) पछि देहायको खण्ड (ग१) थपिएको छः—

“(ग१) “लेखाउत्तरदायी अधिकृत” भन्नाले आफ्नो मातहतको कार्यालय, आयोजना वा पटके कामको आर्थिक कारोवारको लेखा राख लगाउने, लेखा विवरण तयार गराउने, आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउने, महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराउने वा बेरुजु नियमित गराउने, मिनाहा गराउने वा असूल गर्ने कर्तव्य भएको श्री ५ को सरकारको सचिव वा अन्य कार्यालयहरूका प्रशासकीय प्रमुख वा त्यस्तो सचिव वा प्रशासकीय प्रमुखले सो काम गर्ने तोकेको अन्य कुनै अधिकृत सम्बन्धुपछि ।”

(३) खण्ड (घ) पछि देहायको खण्ड (घ१) थपिएको छः—

“(घ१) “केन्द्रीय तहसील कार्यालय” भन्नाले श्री ५ को सरकारले स्थापना गरेको केन्द्रीय तहसील कार्यालय सम्बन्धुपछि ।”

३. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधनः मूल ऐनको दफा ६ को सट्टा देहायको दफा ६ राखिएको छः—

“६ बेरुजु फछर्चाउ गर्नु पर्नेः (१) महालेखापरीक्षकद्वारा प्रस्तुत गरिएको प्रतिवेदनमा दर्शाइएको बेरुजुका सम्बन्धमा सो बेरुजुको सूचना प्राप्त भएको पैंतीस दिनभित्र मन्त्रालय, सचिवालय, विभाग, अड्डा, अदालत वा कार्यालयले फछर्चाउ गरी महालेखापरीक्षकको विभागबाट सम्परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिमको म्यादमा बेरुजु फछर्चाउ हुन नसक्ने मनासिब माफिकको कारण भएमा आवश्यक थप म्यादको लागि मन्त्रालय, सचिवालय, विभाग, अड्डा, अदालत वा कार्यालयले महालेखापरीक्षकको विभागमा लिखित अनुरोध गरी निकासो भई आबमोजिम गर्नुपर्ने छ ।”

४. मूल ऐनमा दफा ६ पछि थपः मूल ऐनको दफा ६ पछि देहायका दफा ६क., ६ख. र ६ग. थपिएका छन्ः—

“६क. केन्द्रीय तहसील कार्यालय प्रमुखको काम कर्तव्यः यो ऐन र अन्य प्रच-

लित नेपाल कानूनबमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिबाट असूलउपर गर्नुपर्ने आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

रकमहरू र यो दफा प्रारम्भ हुँदाको बखत स्रेस्ता तहसील कार्यालयमा बक्यौता रहन गएका कलमहरूको लगत कसी असूलउपर गर्ने गराउने काम कर्तव्य केन्द्रीय तहसील कार्यालय प्रमुखको हुनेछ ।

६ख. बेरुजु लगत कायम गर्ने: (१) लेखापरीक्षणबाट देखिएको भ्रष्टाचार, मस्यौट र हिनामिना भएको रकम वा तोकिएबमोजिको कार्यविधि अपनाई नियमित हुन नसकेको बेरुजु रकम जिम्मेवार व्यक्तिबाट असूल गर्नुपर्ने भनी लगत कायम गरिनेछ र त्यसको सूचना जिम्मेवार व्यक्तिलाई समेत दिइनेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम असूलउपर गर्नुपर्ने ठहरिएको बेरुजुको लगत लेखा उत्तरदायी अधिकृतले तोकिएबमोजिम केन्द्रीय तहसील कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

६ग. बेरुजु रकम जायजथाबाट असूलउपर गर्न सकिने: (१) दफा ६ख. को उप-दफा (२) बमोजिम लगत कसी आएको बेरुजु रकम केन्द्रीय तहसील कार्यालयले तोकिएबमोजिम फछर्चौट गर्न सक्नेछ । यसरी फछर्चौट गर्दा पनि नियमित हुन नसकेको बेरुजु रकम केन्द्रीय तहसील कार्यालयले सम्बन्धित जिम्मेवार व्यक्तिको जायजथाबाट लीलाम बिक्री गरी असूलउपर गर्न सक्नेछ ।

(२) उप-दफा (१) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिबाट बेरुजु रकम असूल गर्दा केन्द्रीय तहसील कार्यालयले आफै वा अन्य कार्यालयद्वारा असूलउपर गराउन सक्नेछ ।”

५. रूपान्तर: मूल ऐन तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनमा “एकाउण्टेण्ट जनरलको कार्यालय” वा “महालेखापालको कार्यालय” भन्ने शब्दहरू प्रयोग भइरहेका ठाउँहरूमा त्यसको सट्टा “महालेखानियन्त्रक कार्यालय” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

लालमोहर सदर मिति:- २०३३।७।४।४

आज्ञाले-

चूडामणिराज सिंह मल्ल
श्री ५ को सरकारको सचिव

श्री ५ को सरकारको छापाखाना, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

